

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/89/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820201819
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8820201819.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobkyne: A. B., C. A. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX D. E. XXX, zast.: Vojčík & Partners, s.r.o., Rázusova 13, 040 01 Košice, IČO: 36 866 563, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 800 eur a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v samostatnom uznesení, po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť sumu 5528,40 eur titulu primeraného finančného zadostučinenia. Žalobu odôvodnil tým, že žalobkyňa ako spotrebiteľ uzavrela dňa 26.11.2014 so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 000000000173903 (ďalej len „Zmluva“). Zmluva bola uzavretá ako úverová zmluva podľa § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytne klientovi peňažné prostriedky za podmienok uvedených v zmluve o úvere, v Obchodných podmienkach pre úvery občanom a vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. V zmysle Zmluvy bol Žalobkyni poskytnutý úver vo výške 6.000,- Eur, ktorý sa zaviazala splatiť v 120 anuitných splátkach s termínom splatnosti prvej splátky dňa 29.12.2014 a so splatnosťou úveru na deň 27.11.2024, pričom poplatok za poistenie predstavoval 2,29 Eur, RPMN 16,59% a fixná úroková sadzba bola vo výške 17,33% ročne. Z histórie transakcií na úverovom účte vyplýva, že Žalobkyňa uhradila celkovo sumu 7.712,06 Eur. Žalobkyňa sa následne žalobou na Okresnom súde Vranov nad Topľou v právnej veci vedenej pod sp. zn. 4Csp/60/2018 domáhala voči Žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že Zmluva je v hrubom rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a zákonom č. 40/1964 Zb. Občianskym zákonníkom. Uvedené sa domáhala pre nesprávne uvedenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru v Zmluve, nesprávne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“), predformulované ustanovenie poistenia úveru bolo v Zmluve pričom Žalobkyňa musela poistenie uzavrieť, pokiaľ chcela získať finančné prostriedky od Žalovanej za daných podmienok. Dňa 15. 03. 2018 Okresný súd Banská Bystrica v predmetnej veci vydal platobný rozkaz pod č.k. 9Up/144/2018. Voči platobnému rozkazu podala Žalovaná odpor. Následne Okresný súd Vranov na Topľou ako súd prvej inštancie v konaní

Žalobkyne proti Žalovanej o vydanie bezdôvodného obohatenia v právnej veci vedenej pod sp. zn. 4Csp/60/2018 rozsudkom zo dňa 27.09.2018 rozhodol tak, že Žalovanú zaviazal zaplatiť Žalobkyni sumu 1.712,06 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.712,06 EUR od 14.01.2017 do zaplatenia (ďalej len „Rozsudok“). V odôvodnení Rozsudku konajúci súd uviedol, že v tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, pretože ju uzatvárala Žalovaná ako dodávateľ a Žalobkyňa ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný bez možnosti Žalobkyne privodiť akúkoľvek zmenu. Uviedol, že údaje obsiahnuté v tzv. formulárovej Zmluve však nezodpovedali ďalším požiadavkám kladeným na zmluvu o spotrebiteľskom úvere v rámci ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Konajúci súd zároveň skonštatoval, že z dôvodov uvedených v bodoch 7. až 10. tejto Žaloby poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že formulárová Zmluva zo dňa 26. 11. 2014 neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a z dôvodu absencie týchto údajov v Zmluve podpísanej oboma účastníkmi zmluvného vzťahu, tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie zároveň zistil, že v Zmluve je uvedená nesprávna RPMN vo výške 17,33 %, no súd na základe kontroly výpočtu RPMN zistil, že reálna RPMN je vo výške 15,06 %. Ak bola v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávna RPMN (16,59%), a táto je nižšia ako reálna RPMN predmetnej Zmluvy, je to v neprospech spotrebiteľa, a preto sa predmetná úverová zmluva v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzavretia zmluvy považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Súd prvého stupňa taktiež zistil, že v zmluve absentuje správne uvedenie jej podstatnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Predmetnou Zmluvou bol žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 6000 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť v 120 splátkach vo výške 93,57 eur, čo je spolu 11.228,40 eur a nie 11.528,40 eur ako uvedené v zmluve o úvere. Vzhľadom na túto skutočnosť súd uvedenie sumy vo výške 11.528,40 eur v zmluve považoval za zavádzajúce vo vzťahu k spotrebiteľovi a v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ ide o započítanie poistného do celkových nákladov súd prvého stupňa poukázal na právny názor Krajského súdu v Trenčíne vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 6Co/86/2017 zo dňa 25.04.2017, z ktorého vyplývalo, že Žalovaná žiadnym spôsobom nepreukázala, že Žalobkyni, ako spotrebiteľovi bola poskytnutá možnosť individuálne vyjednať podmienky poistnej zmluvy, vrátane možnosti uzavretia poistnej zmluvy odoprieť, pričom Žalobkyňa uzavrela formulárovú Zmluvu, ktorej podmienkou bolo aj uzavretie poistenia. Vo vzťahu k dojednaniu poistenia schopnosti splácať splátky pôžičky, konajúci súd mal za to, že poistenie tak, ako bolo v Zmluve dojednané nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. Občianskeho zákonníka o poistných zmluvách. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, preto mal za to, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil, a teda získal plnenie bez právneho dôvodu. Predmetné rozhodnutie súdu prvého stupňa Krajský súd v Prešove, rozsudkom zo dňa 14.11.2019 v konaní vedenom pod sp. zn. 12Co/57/2019 ako vecne správny potvrdil (ďalej len „Rozsudok odvolacieho súdu“). Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“): „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“ Žalobkyňa poukazuje na to, že nakoľko Rozsudkom a Rozsudkom odvolacieho súdu súd konštatoval porušenie práv Žalobkyne ako spotrebiteľa a porušenie povinnosti Žalovanou ustanovených Zákomom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi a konštatoval naplnenie predpokladov, kedy úver poskytnutý na základe Zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch z dôvodu absencie správneho údajov o podstatnej náležitosti Zmluvy a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj absencie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ; § 11 ods. 1 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch, pre nesprávne uvedenie RPMN sú naplnené zákonné dôvody na uplatnenie práva Žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie voči Žalovanej, ktorá za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej Zákomom o ochrane spotrebiteľa, ako aj osobitným zákonom (Zákomom o spotrebiteľských úveroch) zodpovedá. Žalobkyňa poukazuje aj na odôvodnenie Rozsudku, v ktorom konajúci súd odkazuje na právny názor ústavného súdu, v zmysle ktorého „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa priechi

dobrym mravom. "Na základe uvedeného si Žalobkyňa dovoľuje konštatovať, že Žalovaná sa dopustila aj porušenia ustanovenia § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého „Predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 Zákona o ochrane spotrebiteľa tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody." Žalobkyňa si v tejto súvislosti dovoľuje poukázať na názor Krajského súdu v Prešove, ktorý vyslovil v rozsudku vo veci sp. zn. 13Co/80/2016 zo dňa 20.03.2018, podľa ktorého „V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne, opierajúci sa ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce." Žalobkyňa si dovoľuje poukázať na to, a žiada ctený súd, aby pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia zohľadnil skutočnosť, že Žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a Zmluva bola uzavretá so Žalovanou ako so subjektom pôsobiacim v segmente finančného trhu, z čoho vyplýva, že voči spotrebiteľom disponuje odbornou spôsobilosťou, vzdelaním, pričom v predmetnej oblasti finančného trhu je už aj priemerný spotrebiteľ tak, ako ho definuje Zákon o ochrane spotrebiteľa zraniteľným a ovplyvniteľným, nakoľko znalosti priemerného spotrebiteľa o fungovaní finančného trhu a o jeho rozličných službách nie sú dostatočné na to, aby mohli robiť kvalifikované a racionálne nezávislé rozhodnutia. V trhových vzťahoch je zraniteľným spotrebiteľom v podstate každý spotrebiteľ. Osobitne zraniteľnými spotrebiteľmi sú predovšetkým deti, seniori, osoby so zdravotným postihnutím. Žalobkyňa preto vzhľadom na svoje ťažké telesné zdravotné postihnutie považuje za osobu, ktorá spadá pod definíciu zraniteľného spotrebiteľa, ktorému prislúcha osobitná ochrana. Na základe Zmluvy bol Žalobkyni poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 6.000,- eur, ktorý sa Žalobkyňa zaviazala vrátiť v 120 splátkach vo výške 93,57 EUR, čo je spolu 11.228,40 EUR a nie 11.528,40 EUR ako uvedené v zmluve o úvere. Vzhľadom na túto skutočnosť súd uvedenie sumy vo výške 11.528,40 EUR zmluve považoval za zavádzajúce vo vzťahu k spotrebiteľovi a v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch. S poukazom na uvedené Žalovaná žiada o určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, v sume, ktorú chcela od nej ako zraniteľného spotrebiteľa Žalovaná neoprávnene získať, t. j. sumu určenú ako sumu zodpovedajúcu rozdielu sumy 11.528,40 EUR, ktorej zapltenie Žalovaná titulom istiny, úrokov a poplatkov za poistné požadovala po odrátaní istiny úveru vo výške 6.000,- EUR. Žalobkyňou požadovaná výška primeraného finančného zadosťučinenia určená výpočtom podľa predchádzajúcej vety predstavuje celkovú sumu vo výške 5.528,40 EUR. Žalobkyňa poukazuje na to, že vzhľadom na zvýšenú potrebu ochrany jej osoby ako zraniteľného spotrebiteľa voči Žalovanému ako poskytovateľovi finančných služieb na finančnom trhu, na viacnásobné porušenie práv Žalobkyne ako spotrebiteľa Žalovanou (porušenie ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa, Zákona o spotrebiteľských úveroch) a s tým súvisiace diskriminačné správanie Žalovanej je Žalobkyňou požadovaná suma pre naplnenie požiadavky účinného prostriedku ochrany spotrebiteľov primeraná a dostatočne odradzujúca.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Nesúhlasil s používaním pojmu „zraniteľný spotrebiteľ" v danom prípade, nakoľko máme za to, že Žalobkyňa je spotrebiteľom, ktorý má dostatočnú orientáciu vo svojich právach a povinnostiach. Z pohľadu dodávateľa neboli zanedbané žiadne povinnosti s ohľadom na starostlivosť o klientku, a sme toho názoru, že by bolo neprimerané aplikovať daný pojem a s ním spojené požiadavky zo strany Žalobkyne. Žalobkyňa v bode 17. žaloby uvádza, respektíve žiada, aby súd zohľadnil jej zdravotný stav. K predmetnému je potrebné uviesť, že toto konanie Žalobkyne je potrebné považovať v úplnosti za konanie contra bonos mores. V poslednom období Najvyšší súd Slovenskej republiky pristúpil k takému výkladu zákonov o ochrane spotrebiteľa, v ktorom začal zohľadňovať práva

dodávateľov, nakoľko sa začal vytvárať nebezpečný precedens automatickej ochrany spotrebiteľa v každom prípade, aj za cenu, kedy dochádza k porušeniu práv dodávateľa. Zdravotný stav Žalobkyne s daným prípadom nemá žiadne spojenie, a teda nemožno ho zohľadniť v rozhodnutí, ak by k takémuto zohľadneniu prišlo, tak by dané konanie, práve naopak, zakladalo porušenie práv dodávateľa. Na základe uvedeného je potrebné Žalobkyňu zaradiť pod pojem priemerného spotrebiteľa. Priemerného spotrebiteľa možno charakterizovať aj ako osobu, ktorá je schopná porovnať viacero ponúk a vybrať si najvhodnejšiu, aj keď len na základe základných ukazovateľov, čo v danom prípade znamená všetku potrebnú dokumentáciu k danému bankovému produktu. Dodávateľ v daných prípadoch predkladá spotrebiteľovi celú potrebnú dokumentáciu k tomu, aby sa mohol zoznámiť s daným produktom, zistiť ako funguje a vyhodnotiť, či má oň záujem. Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia Žalobkyne ohľadom nevedomosti spotrebiteľa o fungovaní finančného trhu sú znovu irelevantné, nakoľko takéto vedomosti nie sú potrebné. Priemernému spotrebiteľovi stačí, ak sa oboznámi s produktom, o ktorý má záujem, k čomu nie je potrebné poznať fungovanie celého finančného trhu. Spotrebiteľovi ako osobe v postavení slabšej strany sa poskytuje nespočetné množstvo ochrany a výhod voči dodávateľom, a bolo by pre dodávateľa likvidačné, ak by v podobných prípadoch, akým je tento bola priznaná ešte väčšia ochrana, tak ako žiada Žalobkyňa. Ak by sme v danom prípade aj pripustili úspech Žalobkyne v ešte neskončenom konaní, tak potom ňou žiadaná suma je absolútne neprimeraná. Zákon hovorí o primeranom finančnom zadosťučinení za to, že boli porušené práva a povinnosti. Máme za to, že toto ustanovenie možno vykladať len v takej miere, že primerané finančné zadosťučinenie by malo vo všeobecnosti pokrývať najmä náklady a nepríjemnosti, ktoré spotrebiteľovi mohli vzniknúť pri uplatňovaní jeho práv. Nie však právo požadovať sumu v rovnakej výške, ako bol poskytnutý spotrebiteľský úver. V prípade neúspešnosti sporu dodávateľa voči spotrebiteľovi, v danom prípade, môže byť dodávateľ sankcionovaný povinnosťou vrátiť bezdôvodné obohatenie a vyhlásením úveru za bezúročný a bez poplatkov. Čo je dostatočne vysoká sankcia, ktorú musí dodávateľ podstúpiť na to, aby bol v ďalšom súdnom spore povinný spotrebiteľovi vyplatiť takmer celú výšku poskytnutého úveru ako finančnú kompenzáciu. Pri určovaní takejto výšky zadosťučinenia by mal súd vždy zohľadňovať aj výšku náhrad stanovených zákonom, v oveľa závažnejších prípadoch, napr. prípadoch stanovených náhrad za utrpenie bolesti, či sťaženia spoločenského uplatnenia, alebo odškodnenie pre obeť trestných činov. Preto si dovoľím uviesť, že Žalobkyňa podľa nášho názoru nijako finančné zadosťučinenie požadované vo výške 5.528,40 Eur neodôvodňuje. Naopak dovoľíme si poukázať v súlade s tým, čo sme uviedli, že zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov v znení neskorších predpisov v tretej časti pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, sexuálneho zneužívania pozná zadosťučinenie v sume 10-násobku minimálnej mzdy, čo v súčasnosti predstavuje sumu 5.800,- Eur. Suma požadovaná Žalobkyňou je veľmi blízka tejto sume, ale domnievame sa, že dôvod, pre ktorý zákon o odškodňovaní obetiach trestných činov v súlade s citovanými závažnými trestnými činmi a ublížením na fyzickom, psychickom zdraví pozná len takúto výšku. Výška požadovaná Žalobkyňou je značne neprimeraná a neodôvodnená, nakoľko aj takéto odškodňovanie bolesti pozná výšku odškodnenia pri liečbe v hodnotách medzi 600,- Eur či 2.200,- Eur pri komplikovaných zlomeninách s niekoľkokomesačnou liečbou a rehabilitáciou. Vzhľadom na to navrhujeme žalobu zamietnuť, pretože Žalobkyňou požadované finančné zadosťučinenie vo výške 5.528,40 Eur s ohľadom na primerané odškodňovanie určené v iných podstatne závažnejších prípadoch jej nepatrí. V zmysle článku 2 ods. 2 Základných princípov CSP, a teda s poukazom na princíp právnej istoty, je potrebné poukázať na rozhodnutia Krajských súdov pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení v podobných prípadoch. Ako príklad možno uviesť rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý v spomínaných prípadoch priznáva sumu vo výške cca 300,- EUR, ktoré predkladáme do pozornosti súdu. Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8Co/10/2018 zo dňa 26.06.2018, sp. zn. 7Co/85/2017 zo dňa 28.11.2017, sp. zn. 4Co/78/2016 zo dňa 24.04.2017. Má za to, že žalovaná nepreukázala svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie, keďže nebola splnená podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľa na súde v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, listinnými dôkazmi a to, pripojeným spisom tun. súdu sp.zn. 4Csp/60/2018, písomnými vyjadreniami žalobcu a žalovaného ako aj ich prílohami, rozhodnutím ÚPSVaR z 08.11.2018, lekársnym posudkom ÚPSVaR z 16.01.2018, prepúšťacou správou a výsluchom žalobkyne.

4. Z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav veci:

5. Zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 4Csp/60/2018 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 27.09.2018 konanie v časti 6,87 eur zastavil. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 1712,06 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1712,06 eur od 14. 01. 2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobkyni priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

6. Po podaní odvolania Krajský súd Prešov rozsudkom zo dňa 14.11.2019 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/57/2019 nadobudol právoplatnosť dňa 10.01.2020. Proti rozsudku bolo podané dovolanie. O ktorom rozhodol Najvyšší súd SR sp.zn. 5Cdo/72/2020 rozsudkom zo dňa 30.9.2022, ktorým dovolanie žalovaného bolo zamietnuté.

7. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Uviedol, že žalovaný v plnom rozsahu rozporuje, akýkoľvek nárok žalobkyne. Uviedol, že si treba uvedomiť skutočnosť, že to bola žalobkyňa, ktorá porušila zmluvné ustanovenia tým, že prestala uhrádzať poskytnutý úver, už pri uzatváraní zmluvného vzťahu, mala žalobkyňa možnosť, ako priemerný spotrebiteľ definovaný zákonom a nie zraniteľný spotrebiteľ, ktorý nie je nikde definovaný ani v európskych predpisoch. Opätovne sa ohradzujeme voči používaniu a zdôrazňovaniu pojmu zraniteľný spotrebiteľ, nakoľko aj ako vyplýva z posudku predloženého žalobkyňou, žalobkyňa a to nejakým spôsobom bagatelizovať jej zdravotný stav a určite rozumieme zvýšeným nákladom na fungovanie pri tomto type zdravotného postihnutia, avšak v tomto posudku jednoznačne definované, že nijakým spôsobom nie sú ovplyvnené jej sociálne rozumové funkcie, tým pádom, už pri uzatváraní zmluvného vzťahu so žalovanou, mala možnosť dobre porozumieť poskytovanému finančnému produktu, o čom svedčí aj to, že jej bol predložený samozrejme nielen dokument samotnej zmluvy, ale európsky formulár, ktorý má žalovaná povinnosť predkladať, kde boli vysvetlené zo strany zamestnanca žalobkyni jednotlivé povinnosti a práva, ktoré jej z tohto zmluvného vzťahu vyplývajú, čiže nie je nejakým spôsobom možné definovať konanie žalovanej ako neprimerané alebo nejakým spôsobom zneužívajúce postavenie žalobkyne. Čo sa týka zdôrazňovaného nerozdelenia splátky na jednotlivé časti, Najvyšší súd sa k tomu jednoznačne vyjadril a vyjadrili sa k tomu aj jednotlivé súvisiace dokumenty z Európskeho fóra, že takéto rozdelenie nie je nutné. Už zo samotnej podstaty anuitnej splátky vyplýva jednoznačne to, že akým spôsobom sa úver poskytovaný spláca a akým spôsobom sa započítava na jednotlivé jeho časti. Čiže v tomto smere, to určite rozporujeme a to, že Krajský súd v Prešove nejakým spôsobom neakceptuje rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, čo Najvyšší súd je jediný v SR, nie je Krajský súd v Prešove, alebo Krajský súd v Trenčíne, ktorí definovali, že takéto povinnosť zo strany finančného subjektu – banky, nie je povinnosťou a povinnosti sú definované iným spôsobom. Zároveň opätovne naozaj chceme vyvrátiť nejakú domnienku o zraniteľnosti žalobkyne. Žalobkyňa mala plné informačné penzum, ktoré mala ako spotrebiteľka dostať zo strany žalovanej, to sa jej aj dostalo a mala možnosť sa rozhodnúť, či tento finančný produkt prijme alebo neprijme. Je na Slovensku 27 bánk, nie je povinnosťou žiadneho zo spotrebiteľov uzatvárať zmluvný vzťah priamo s Prima bankou, je to na uvážení každého z nás a je samozrejme nutné zdôrazniť to, že aj spotrebiteľ má nejakú zodpovednosť, takisto to aj vyjadril ústavný sudca JUDr. Lalík, ktorý uviedol, že vo svojom vyjadrení, kde rozporoval neprimeranú ochranu spotrebiteľa. Ochrana spotrebiteľa by mala byť v predzmluvnom štádiu. Čiže by to malo byť nejakým spôsobom aj ako odvesnuje Národná banka, edukačná činnosť aby si ľudia a spotrebiteľia uvedomili, aj zodpovednostnú časť týchto vzťahov, nielen to, že dostanem peniaze, či to zaplatím alebo nie a potom sa obracať na súd, že som nejakým spôsobom bol ukrivdený na svojich právach. Takisto trváme na tom, že navrhované primerané finančné zadosťučinenie určite v rozpore s dobrými mravmi, lebo keď si to spočítate, čo bola žalovaná zaviazaná, abo má byť žalovaná zaviazaná vrátiť, je vlastne viac, ako poskytnutá suma úveru. To akým spôsobom si odôvodnila žalobkyňa výšku, je naozaj nepreukázateľné a vyjadrili sme sa k tomu v našom písomnom vyjadrení.

8. Žalobkyňa vo svojej výpovedi k okolnostiam uzavretia zmluvy uviedla, že prišla do banky, uviedla, že požaduje nejakú sumu, pracovník banky jej vypočítal určitú sumu splátky, ponúkol nejaké poistenie, ktoré túto sumu zahrňovalo s tým, že podpísala to. Na otázku súdu, či zmluvu pred podpisom čítala uviedla, že zhruba zbežne, uviedol jej miesta, kde má podpísať a to bolo všetko. Čo sa týka výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, žalobkyňa uviedla, že súhlasí s tým, čo uviedla moja právna zástupkyňa s tým, že myslí si, že je to oprávnená suma, vzhľadom na podmienky. Žalobkyňa, čo sa týka svojho zdravotného stavu uviedla, že mám parézu dolnej končatiny, je po operácii platničky, kde má trvalé poškodenie nervových zakončení. Má nárok aj na invalidný dôchodok, ktorý momentálne nepoberá z dôvodu, že chýba jej nejaké obdobia na doplatenie. Nepracuje. Žalobkyňa na otázku žalovaného, v

čom vidí porušenie žalovaného ako subjektu uviedla, že tam bola uvedená nesprávna percentuálna miera. Žalobkyňa na otázku žalovaného, či má nejaké obmedzenia v súvislosti s dorozumievaním, stačí keď je predložený nejaký zmluvný dokument, či mu rozumie uviedla, že nie, rozumie tomu v rámci svojho vzdelania, rôznym odborným, niektorým odborným vyjadreniam, ktoré sú uvedené v rozhodnutiach inštitúcií nemusím rozumieť. Zdravotné komplikácie žalobkyne vyplývajú z lekárskeho posudku a lekárskeho správ.

9. Žalovaný k procesu uzatvorenia zmluvy uviedol, že rozporuje tvrdenia žalobkyne o tom, že zamestnanec žalovanej, len priložil zmluvu k podpisu, zamestnanci žalovaného sú školení na to, aby vysvetlili náležitosti zmlúv. Je samozrejme, že zmluvy takéhoto charakteru nie je potrebné, aby mal toto pochopenie hneď, na to na ten zamestnanec je, ten zamestnanec vysvetľuje jednotlivé náležitosti zmluvy, prechádza si to s každým klientom. Je povinnosťou každého zamestnanca banky, aj mňa ako zamestnanca právneho oddelenia mať skúsenosti s predajom, čiže túto skúsenosť mať empiricky, viem akým spôsobom zamestnanci na pobočkách pracujú, čo všetko je ich povinnosťou, čiže v plnom rozsahu rozporujem to, že by nejakým spôsobom banka zanedbala povinnosti pri oboznámení klienta s náležitosťami zmluvy.

10. Z písomného vyjadrenia žalobkyne vyplýva, že žalobkyňa v tejto súvislosti zdôrazňuje, že Žalobkyňou uplatnený nárok vychádza z právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 27.09.2018, sp. zn. 4Csp/60/2018, ktorý bol ako vecne správny potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.11.2019, sp. zn. 12Co/57/2019, ktorý je taktiež právoplatný a vykonateľný. Žalovanou podané dovolanie voči rozsudku odvolacieho súdu, nemá odkladný účinok, a teda rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.11.2019, sp. zn. 12Co/57/2019 je právoplatný a vykonateľný. Žalobkyňa je preto subjektom oprávneným domáhať sa zaplata prirátaného finančného zadosťučinenia voči Žalovanej. S poukazom na uvedené nie je dôvod na prerušenie prebiehajúceho konania, ani na jeho zastavenie pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie Žalobkyne a takúto argumentáciu Žalovanej nemožno akceptovať. Nie je na mieste bagatelizovanie zdravotného stavu Žalobkyne Žalovanou, a nie je akceptovateľné tvrdenie, že Žalobkyňa nie je zraniteľným spotrebiteľom ani považovať zohľadnenie zdravotného postihnutia Žalobkyne pri rozhodovaní o nároku uplatňovanom v tomto konaní za nárok uplatňovaný v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa v tejto súvislosti v plnom rozsahu poukazuje na bod 17. svojej žaloby a má za to, že jej ako osobe so ťažkým zdravotným postihnutím prislúcha osobitná ochrana. Žalobkyňa zdôrazňuje, že Žalovaná je subjekt pôsobiaci v segmente finančného trhu, t.j. oblasti, kde je už priemerný spotrebiteľ považovaný za zraniteľného a ovplyvniteľného. Neobstojí preto argumentácia Žalovanej, ktorá ako subjekt silnejší, dodávateľ poskytujúci služby, o ktorých disponuje s vysoko odbornými znalosťami Žalobkyne, ako slabšej zmluvnej strane poskytol službu na základe formulárovej zmluvy, ktorou zneužil svoje postavenie a vystavil Žalobkyňu neplatným zmluvným podmienkam a právnej neistote, napriek tomu, že z povahy činnosti malo byť Žalovanej známe, že jej praktiky môžu narušiť ekonomické správanie zraniteľného spotrebiteľa (Žalobkyne), ktorý sa stal zraniteľným okrem iného aj pre samotnú existenciu telesného postihnutia. Pokiaľ ide o Žalovanou vytykanú výšku prirátaného finančného zadosťučinenia a poukázanie Žalovanej na to, že už určenie povinnosti vrátiť bezdôvodné obohatenie a vyhlásenie úveru za bezúročný a bez poplatkov je dostatočne vysokou sankciou Žalovaná opätovne poukazuje na obsah podanej žaloby. Žalobkyňa si zároveň dovoľuje uviesť, že ustanovenie § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, upravujúce právo spotrebiteľa na prirátané zadosťučinenie má funkciu satisfakčnú a zároveň sankčnú. Je potrebné však ho chápať ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom, kedy dodávatelia ich práva hrubo porušujú. Pokiaľ ide o určenie prirátanosti výšky prirátaného finančného zadosťučinenia zákon o ochrane spotrebiteľa spôsob určenia výšky neustanovuje. Nie je však možné pripustiť argumentáciu Žalovanej, ktorá tvrdí, že súd by mal zohľadňovať výšku náhrad v iných prípadoch ako sú náhrady škody za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia a odškodnenie pre obeť trestných činov. Spôsob odškodňovania poškodených v Žalovanou uvedených prípadoch vyplýva z osobitných právnych predpisov, ktoré v žiadnom prípade nie je možné aplikovať na prípad, ktorý je predmetom tohto súdneho konania. Určenie výšky prirátaného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu. Žalobkyňa síce za to, že výška sumy prirátaného finančného zadosťučinenia, ktorú v konaní uplatňuje zodpovedajúca suma, ktorú chcela Žalovaná od Žalobkyne, ako zraniteľného neoprávnene získať, a to v sume vo výške 5.528,40 EUR je vzhľadom na to, že: sa Žalovaná reálne dopustila viacnásobného porušenia práv Žalobkyne, ako spotrebiteľa, Žalobkyňa je zraniteľným spotrebiteľom, Diskriminačné správanie Žalovanej voči Žalobkyne, účinným, prirátaným a dostatočne odrádzajúcim prostriedkom ochrany

spotrebiteľa. Ak by však súd napriek argumentácii Žalobkyne považoval za potrebné zmeniť výšku primeraného zadosťučinenia, nie je to dôvodom na zastavenie konania, tak ako to uvádza žalovaný.

11. Uvedenú vec takto právne posúdil:

12. Podľa ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi; ustanovenia § 7 až 9 tým nie sú dotknuté. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

13. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. účinného v čase rozhodnutia vo veci 11Csp/72/2019 o porušení práva spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. V zmysle citovaných zákonných ustanovení zákon priznáva osobe, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, že má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Zákon nestavuje ako podmienku priznania primeraného finančného zadosť iné podmienky okrem tej, že spotrebiteľ si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade bolo splnené.

15. Priznané finančné zadosťučinenie má byť vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, a je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal.

16. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov 13Co/80/2016 z 20.03.2018 „Cieľom finančného zadosťučinenia je dovršenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.“

17. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. z.n. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Citované ustanovenie (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby bola spotrebiteľovi privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

18. Súd sa stotožňuje s názorom žalobkyne, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je ako taký dôvodný. Primerané finančné zadosťučinenie je samostatným právnym a primeraným nárokom odlišným od nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, na náhradu škody resp. od nároku na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Cieľom tohto nároku, je predovšetkým odradiť dodávateľa od protiprávneho konania a súčasne pôsobiť preventívne na dodávateľa, aby dobrovoľne upustil resp. nepokračoval v protiprávnom konaní a napravil jeho následky bez nutnosti podania žaloby spotrebiteľom. Pokiaľ dodávateľovi nehrozí adekvátne sankcia, dodávateľovi sa z finančného hľadiska neoplatí dodržiavať spotrebiteľské predpisy a nemôže dôjsť k naplneniu preventívnej funkcie právneho inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia (ďalej aj len ako „PFZ“).

19. Spornou skutočnosťou bola podľa súdu, výška žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia.

20. Pri posudzovaní výšky PFZ treba brať do úvahy viaceré kritéria a to okolnosti každého daného prípadu, spôsobená materiálna ujma, ktorá sa premietla do zníženia rodinného rozpočtu žalobcu spotrebiteľa a tým aj do zníženia životnej úrovne jeho rodiny, trvanie nejakej materiálnej ujmy v podobe pokračujúceho bezdôvodného obohatenia, priebeh súdneho konania OS Vranov nad Topľou 4Csp/60/2018.

21. Spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie v prípade vzniku ujmy ale už vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla, pričom sa úspešne domáhal ochrany svojich práv, táto podmienka, teda že žalobkyňa bola v konaní úspešná a že sa úspešne domohla svojich práv, bola splnená.

22. Je tiež nepochybné, že u žalobkyne v dôsledku konania žalovaného sa zvýšila intenzita jej problémov a v negatívnom zmysle. V dôsledku konania veriteľa, bola nútená podať žaloby, aby sa úspešne domohla svojich práv.

23. V konaní, tak ako je to vyššie uvedené bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní 4Csp/60/2018 sa úspešne domáhala ochrany svojich práv. Boli preto naplnené ustanovenia § 4,5 cit. zákona pre priznanie primeraného zadosťučinenia finančného.

24. Po prejednaní veci s prihliadnutím na novšie rozhodnutia KS ako aj vyslovený právny názor KS Prešov ohľadom priznávania primeraného finančného zadosťučinenia dospel k záveru, že nie je dôvodné priznať plnú výšku žiadaného primeraného finančného zadosťučinenia. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia vyžaduje splnenie určitých predpokladov stanovených v zákone o ochrane spotrebiteľa.

25. Účelom poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia je odčinenie utráp keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované určité nezákonné nároky a je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, t.j. je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodnený alebo diskriminovaný.

26. Súd má za to, že tieto predpoklady boli u žalobkyne splnené. Je nesporne preukázané, že celá situácia mala na ňu negatívny dopad, na jej zdravie a celú situáciu zle znášala. Žalobkyňa bola dlhú dobu v neistote. Neistý stav žalobkyne bol odstránený až právoplatným rozhodnutím vo veci sp.zn. 4Csp/60/2018.

27. Na druhej strane nie je možné, aby priznanie primeraného finančného zadosťučinenia smerovalo k obohateniu sa spotrebiteľa. Pri zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a okolností na strane žalobkyne, súd dospel k záveru, že primeraná výška požadovaného finančného zadosťučinenia je suma 800 eur.

28. Preto súd žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel len čiastočne, t.j. vo výške 800 eur. Súd mal za to, že dôvodný je nárok na primerané finančné zadosťučinenie len v tejto výške. Tvrdenia žalovaného, ktoré spochybňujú nárok žalobcu ako taký sú nedôvodné a bezpredmetné.

29. Súd poukazuje, že má za to, že táto suma primeraného finančného zadosť učinenia je primeraná povahe porušenia práva jeho následkom a okolnostiam prípadu. Obrana a tvrdenia žalovaného spochybňujúca nárok na PFZ ako taký uvedené v jeho vyjadrení k žalobe sú preto s poukazom na vyššie uvedené nesprávne a nespôsobilé spochybniť dôvodnosť nároku žalobcu. Nárok ako taký je podľa súdu dôvodný. Otázna je jeho výška.

30. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutia KS Prešov sp.zn. 8CoCsp/39/2020, cit: „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosť učinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.22. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosť učinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.23. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosť učinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosť učinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.24. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosť učinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach, len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu predne prijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.21. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosť učinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.25. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosť učinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušeniu práva alebo neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobkyňa postúpením pohľadávky nebola vo svojom právnom postavení dotknutá a námietky, ktoré mala v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohla teda namietat absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 2C/275/2015 Okresného súdu Bardejov, v ktorom žalobcovi hrozila ujma v podobe zaplatenia sumy 1023,73 eur s prísl. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.29. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosť učinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritéria, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosť učinenie vo výške 600,- eur, tak ako to priznal súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosť učinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyni, ktorá jej vznikla konaním žalovaného,

je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.“

31. Súd poukazuje na rozhodnutie KS Prešov sp.zn. 20CoCsp/532020, cit.“ Odvolací súd je toho názoru, že spotrebiteľ nie je povinný preukazovať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie nie len v prípade vzniku ujmy, ale už aj vtedy, keď mu ujma v nadväznosti na porušenie práva spotrebiteľa vzniknúť mohla. Samotné vyvolanie stavu žalovaným, na základe ktorého by žalobkyni ako spotrebiteľovi ujma mohla vzniknúť, je jedným z predpokladov na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Spotrebiteľ nie je povinný odôvodňovať vzniknutú ujmu a stav právnej neistoty, prípadne uvádzať iné skutočnosti, týkajúce sa nároku na primerané finančné zadosťučinenie bezprostredne v konaní, v ktorom bolo vyslovené porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už čo i len hrozba vzniku ujmy. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy.¹¹ Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd považuje v danom prípade v zhode s názorom súdu prvej inštancie za primeranú sumu 2.473,06 Eur. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia, recidívy porušovania spotrebiteľských práv, suma finančného zadosťučinenia vo výške 2.473,06 Eur je plne opodstatnená. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný uplatnil okrem istiny aj nároky, ktoré súdy v mnohých rozhodnutiach judikovali ako nedôvodné, a preto zadosťučinenie uplatnené žalobkyňou za nezákonný postup žalovaného vo výške 2.473,06, ktorá predstavuje polovicu zo sumy 4.946,12 Eur, ktorá bola priznaná v rozhodcovskom konaní, je dôvodná. Zároveň je dôvodná aj preto, lebo žalovaný si uplatňoval nároky niekoľkonásobne prevyšujúce dôvodný nárok, navyše za situácie, že žalobkyňa, ktorá je z dôvodu onkologického ochorenia nezamestnaná a jej jediný príjem predstavuje čiastočný invalidný dôchodok vo výške 140 Eur, musela svoje práva aktívne brániť v pôvodnom konaní pod sp.zn.19Cr/1/2016.¹² Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi čiastočnou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Spotrebiteľ nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.¹³ Správne výroky vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.“

32. Súd poukazuje na rozhodnutie sp.zn. 13CoCsp/14/2021, cit“ 24. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že Vo vzťahu k otázke výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvolací súd poukazuje na to, že rovnako mal za to, že súdom prvej inštancie priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100,- Eur v tomto konaní je primeraná povahy a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu (teda poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov) pričom vo vzťahu k žalobkyni - spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené, neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Žalobkyňa si v konaní uplatnila výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300,- Eur, ktorú správne vzhľadom na okolnosti prípadu súd prvej inštancie znížil.²³ To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bez významný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9.decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č.303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že :“súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“. (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite.“

33. Podľa § 255 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

34. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

35. Zásadu úspechu treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nebolo by celkom spravodlivé požadovať od žalobcu, aby svoju ujmu podceňoval iba preto, aby potom nemusel hradiť trovy konania. V takom prípade, je pri rozhodovaní o náhrade trov konania potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Nemožno však opomenúť ani fakt, že zo strany žalobcu môže dôjsť k značnému nadhodnoteniu výšky sporu. Vhodným riešením v takom prípade bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy (k vyššie uvedenému pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H. Beck, 2016, 926-927 s.)

36. V tejto súvislosti súd poukazuje napríklad na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/105/2018 z 15.11.2018: „Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobcovi aj s poukazom na čl. 4 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, ale z prísudku, čo prvoinštančný súd uviedol v odôvodnení rozsudku a čo odvolací súd pojal aj do výroku.“

37. Rovnako bola otázka trov konania riešená aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 8CoCsp/2/2021 z 29. 11. 2021: „Pri uplatňovaní nároku na primerané finančné zadostučinenie bolo povinnosťou žalobkyne v žalobe uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu.“

38. Súd žalobe žalobcu vyhovel len čiastočne. V danom prípade však rozhodnutie o výške záviselo od zváženia súdu.

39. Vzhľadom na uvedené súd považoval žalobkyňu za plne úspešnú, pokiaľ ide o jej základné právo a samotný nárok na primerané finančné zadostučinenie. Žalobkyni tak patrí proti neúspešnému žalovanému plná náhrada trov konania, avšak iba z prisúdenej sumy. Preto súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania v pomere 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranove nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.